מי השלוח — כי תשא

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם אֵין פָּנֶיךָ הֹלְכִים אַל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה. הִנֵּה מִקֹּדֶם בְּפָרָשַׁת מִשְׁפָּטִים מָצִינוּ כְּשֶׁאָמַר הַשי"ת לְמֹשֶׁה רַבֵּינוּ (שמות כ"ג,כ') "הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ" וְגוֹ' לֹא הִתְפַּלֵּל אָז מֹשֶׁה רַבֵּינוּ כְּלוּם וְאַחַר כָּךְ בְּפָרָשַׁת תִּשָּׂא כְּשֶׁאָמַר הַשי"ת "וְשָׁלַחְתִּי לְפָנֶיךָ מַלְאָךְ" הִתְפַּלֵּל מֹשֶׁה רַבֵּינוּ שֶׁהַשי"ת יֵלֵךְ עִמּוֹ וְלֹא מַלְאָךְ. וּבֵיאֵר בָּזֶה אזמו"ר הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ זצללה"ה כָּאן קֹדֶם הַחֵטְא וְכָאן לְאַחַר הַחֵטְא, הַיְינוּ כִּי שָׁם בְּפָרָשַׁת מִשְׁפָּטִים מַיְירִי קֹדֶם הַחֵטְא וְאָז הָיָה מֹשֶׁה רַבֵּינוּ בְּנַיְיחָא מִכָּל הַנְהָגוֹת שֶׁהָיָה מַרְאֶה לוֹ הַשי"ת. אֲבָל בְּפָרָשַׁת תִּשָּׂא מַיְירִי לְאַחַר הַחֵטְא, לָזֶה לֹא הָיָה עוֹד מֹשֶׁה רַבֵּינוּ בְּנַיְיחָא מִשּׁוּם הַנְהָגָה שֶׁהוּא בִּלְבוּשׁ, לָכֵן הָיָה מִתְפַּלֵּל שֶׁיַּנְהִיג הַשי"ת בְּהַנְהָגָה הַמְפֻשֶּׁטֶת מִכָּל הַלְּבוּשִׁים.(סוד ישרים שבת חוהמ"ס כ"ד)

וּפָנַי לֹא יֵרָאוּ. בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ נֶאֱמַר (שמות ל"ד,כ"ג) "יֵרָאֶה כָּל זְכוּרְךָ אֶת פְּנֵי הָאָדוֹן ה'" הַיְינוּ רְאִיַּת פָּנִים מַמָּשׁ. וַהֲגַם דִּבְמֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם נֶאֱמַר "וּפָנַי לֹא יֵרָאוּ" לְפִי שֶׁהָיָה בְּחו"ל וּכְמוֹ שֶׁשָּׁמַעְתִּי דְּלָכֵן בִּרְכַּת הַזָּן שֶׁתִּקֵּן מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם כמ"ש בִּבְרָכוֹת (מ"ח:) כְּלָהּ מְדַבֶּרֶת בִּלְשׁוֹן נִסְתָּר וְלֹא בְּנוֹכֵחַ לְהַשי"ת, לְפִי שֶׁהַדָּר בְּחוּצָה לָאָרֶץ דּוֹמֶה כְּמִי שֶׁאֵין לוֹ אֱלוֹהַּ כמ"ש (כתובות ק"י:) וְאֵין מַכִּיר הַנּוֹכֵחַ, וּמֹשֶׁה רַבֵּינוּ לֹא נִכְנַס לָאָרֶץ, וְאֵין זֶה פְּגָם לְמֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם ח"ו דְּהָיָה מַדְרֵגָתוֹ לְמַעְלָה מִזֶּה.(צדקת הצדיק רמ"ז)

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבּוֹת. וּבֵיאֵר כְּבוֹד אזמו"ר שֶׁמַּה שֶּׁהָאָדָם עוֹשֶׂה נֶגֶד הֶסְכֵּם גּוּפוֹ לְמִצְוַת עֲשֵׂה יֶחָשֵׁב, וְהַיְינוּ מֵחֲמַת שֶׁטֶבַע שֶׁל הָאָדָם הוּא שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לִפְעוֹל כְּלוּם וְרַק לֵילֵךְ בָּטֵל וְהָאָדָם מַכְרִיחַ גּוּפוֹ וּמְקַיֵּים אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּקוּם וַעֲשֵׂה. וּלְכָךְ נֶחְשַׁב הַשְּׁבִיתָה בְּשַׁבָּת לְמִצְוַת עֲשֵׂה אַף שֶׁהוּא רַק שְׁבִיתָה.(תפארת יוסף ר"ה ד"ה ותקעתם)

יָשַׁב אָדָם וְלֹא עָשָׂה מִצְוָה שֶׁחוֹבָה עָלָיו לַעֲשׂוֹתָהּ כְּאִלּוּ עָשָׂה עֲבֵירָה. כָּךְ שָׁמַעְתִּי מִדִּיּוּק לְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה דְּרֵישׁ בְּרָכוֹת (ב.) לְהַרְחִיק מִן הָעֲבֵירָה.(צדקת הצדיק ט')

כִּי עַל פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַתִּי אִתְּךָ בְּרִית וְגוֹ'. כְּתִיב (תהלים כ"ה,י"ד) "סוֹד ה' לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם". וּבֵיאֵר בָּזֶה כְּבוֹד אזמו"ר הַגה"ק זצללה"ה שֶׁגָּנַז הַשי"ת בְּדִבְרֵי תּוֹרָה כָּל הַסּוֹדוֹת וְכָל הָאוֹרוֹת הַיְקָרִים. וְהַיְינוּ כְּפִי מַה שֶׁמְּיַגֵּעַ אָדָם אֶת עַצְמוֹ בַּתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב וּבַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, כָּךְ יִקָּבַע אֱמוּנָה בְּלִבּוֹ וְיִתְעַלֶּה תְּפִיסָתוֹ לְמַעְלָה מֵהַטֶּבַע לְהַכִּיר אֵיךְ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, לָבֹא לָזֶה הָאוֹר שֶׁגָּנַז הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַצַּדִּיקִים.(תפארת יוסף חגיגה י"א: ד"ה כל)